

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XLIII):

Unicul scop al mileniului ungarilor. Maghiarii, cu politica lor provocatoare, au slăbit și slăbesc din ce în ce mai mult Ungaria!

**Sășii și mileniul
din cuvintele pline de ură
reese tot mai mult cugetul lor**

**E bine să se știe odată:
care sunt popoarele cumiți,
elementele de ordine în
această parte a Europei**

Budapesta

Monumentul Mileniului

**Protestul
Românilor, Sârbilor și Slovacilor
contra
sărbătorilor millenare.**

**Prigoniți de
soarte noi?
Slabi și de
virtute goi?
Lași copii din
tați eroi?
E mințit
cuvântul!**

**„In opressores”,
de G. Coșbuc**

sunt multe semne de moarte, apunere și distrugere

Maghiarii slăbesc Ungaria

Importanța mării sărbători a Ungariei din 1896, o aflăm din lucrarea „Ungurii”, autor Paul Lendvai: «La cumpăna dintre anii 1895/1896, la miezul nopții, au sunat clopotele bisericilor din întreaga Ungarie,... anunța în Budapesta că pentru țară a început prima zi a celui de-al doilea mileniu al istoriei maghiare ... De cincisprezece ani, dacă nu de mai demult, guvern și opoziție, istorici și artiști, arhitecți și oameni de afaceri se pregăteau pentru sărbătoarea „mileniului”. Totodată era extrem de contestat chiar prilejul, anume data descălecatului. Istoricii consultați în 1882 de către Trefort, ministrul învățămîntului, nu s-au putut pune de acord decît asupra faptului că descălecatul pare a se fi încheiat asupra anului 895; dar, deja în 1893, guvernul, (...) „a amînat” definitiv pe 896 anul descălecatului ... 1896 a devenit anul jubileului și 896 data oficială a traversării Carpaților. În ultima clipă, specialistul în politică economică Gábor Baross, ... a reușit să zădărnicească ideea unei expoziții universale propuse de un magnat cam megaloman și să facă în așa fel ca himera unui program de festivități pe un întreg an să fie înlocuită printr-o expoziție națională și prin realizarea unor construcții publice. În general, acest an aniversar a stat sub semnul unei efervescențe a conștiinței de sine a națiunii, al unei fortificări în stil mare a ideii de stat ungar față de Viena, dar și față de naționalitățile tot mai turbulente. Drept cea mai importantă operă de artă a fost declarat monumentul mileniului, monument a cărui construcție în Piața Eroului a fost

începută, ce-i drept, în anul jubiliar, dar terminată abia în 1929 (...) La deschiderea expoziției naționale la 2 mai a fost gata primul metrou din Europa, galeria artelor frumoase și ultima parte a străzii de centură din Pesta. (...) În cursul anului 1896 au fost date în folosință publică celebrele „Porți de Fier” de pe Dunărea inferioară, câte un pod peste Dunăre la Budapesta și Bratislava, precum și palatul curții supreme de justiție, (...) S-au ținut numeroase congrese internaționale și conferințe, printre altele s-au întrunit stomatologii, stenografii, geologii, istoricii artei, croitorii, precum și un congres al presei, unul al mineritului și unul al păcii. (...) Expoziția națională a fost deschisă oficial ... de către Franz Iosif și Elisabeta. (...) În apropierea pavilionului de istorie se aflau și colibe acoperite cu paie și imitații de curți țărănești. În fața uneia dintre case stătea bășos un tânăr țaran. Franz Iosif arată spre casă: „Dumneata locuiești aici?” – Slavă Domnului, Majestate, numai cât ține Mileniul”, spuse țaranul, „apoi pot în sfârșit să merg acasă...”»

Pe fondul luptei pentru conducerea Tribunei, în paginile ziarului articolele despre marea sărbătoare a Ungariei erau prezente în fiecare număr. În Tribuna nr. 57 din 12/24 martie 1896, în articolul „*De Milleniu*” se scria: « ... **Ungurii ce fac ei?** Zic, că vor să serbeze aniversarea de o mie de ani a venirii lor, din necunoscute pribegiri, pe pământul, ce azi îl ocupă. Nu e nici-decum sigur anul ... Aceasta nu importă, căci de fapt ei nu vor să facă o constatare istorică, ci una politică. Unicul scop al mileniului e a dovedi înaintea lumii, că în Ungaria un singur popor de valoare există: cel maghiar, o singură cultură, vezi bine europenească, cea maghiară, și astfel a legitima hegemonia elementului maghiar asupra celorlalte popoare. Eată de ce li-e bună serbarea! Noi n’avem, nici un motiv de a serba, căci n’au avut străbunii noștri motiv de a se bucura când înainte cu o mie de ani au dat față cu străbunii exclusiv stăpânitorilor de astăzi; n’avem deci ce aniversa, - și încă cu bucurie. Cine știe, cine ar putea contesta, că nu ar fi fost pentru noi mai bine, dacă istoria nu s’ar fi dezvoltat așa cum s’a dezvoltat. Avem însă multe motive de a nu serba, și mai multe de a ne manifesta în fața serbării ce se plănuiește. Nu pentru a le strica sărbătoarea, căci aceasta nu e în firea noastră, ci pentru a contrabalansa pondul acela politic, ce’i se dă serbării milenare. N’avem absolut nimic în contra, dacă Ungurii serbează și glorifică faptul, că au trăit ca popor o mie de ani. Dar avem foarte mult în contra, dacă serbarea se face cum se face, pe cheltuiala și a noastră a celor ce nu putem serba, și în centrul chiar al intereselor noastre politice.» Din Tribuna nr. 69 (20 Martie/ 10 aprilie) apărea articolul „**Sașii și mileniul**”: «În articolul de Paști al moderatului „*Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*” cetim următoarele: „Cine privește astăzi cu bunăvoință în viața patriei noastre nu poate ascunde, că în aceasta sunt multe semne de moarte, apunere și distrugere. Eată înainte-ne mileniul. După drept, ar trebui ca această serbare să aducă aminte tuturor popoarelor din Ungaria, căror puteri morale are să mulțumească țeara existența sa de o mie de ani, și să-i atragă gândurile asupra întrebării, cari sunt bazele existenței sale și cari pot fi și pentru viitor? Dar serbării i-se dă înțeles invers: din cuvintele pline de ură reese tot mai mult cugetul lor, exprimat odinioară de aristocrația maghiară din evul mediu: gintea maghiară este stăpânitoarea țării pe baza dreptului de cucerire, ea este stăpânitoare și astăzi și ce voește să existe aci trebuie să ațirne dela grația acestei ginte. Ca-și-când din aceste vederi și din aceste raporturi s’ar pute naște altceva decât perzare, discordie și nefericire pentru o țeară în care se grăiesc mai multe limbi!” Astfel vorbesc acum chiar și Sașii moderați, începând a deveni cumiști! **Cine jubilează deci, cine?**».

În Tribuna nr. 87 (19 aprilie/1 mai) apărea „**Protestul Românilor, Serbilor și Slovacilor contra serbărilor millenare**” asumat de Comitetul executiv al congresului naționalităților. Din Tribuna nr. 100 (7/19 maiu) se preciza: „**Maghiarii slăbesc Ungaria**” «Când cineva serbează, cei din giurul seu, de obicei, se bucură; sau, dacă nu se bucură, cel puțin nu se întristează, nu se revoltă și nu caută se’i strice. (...) Ei petrec; ei își serbează aniversarea lor de o miie de ani. Dar’ în giur de ei ce se întâmplă? Se bucură vecinii? Petrec și ei? ... Nu! Din contră, ei manifestează contra Maghiarilor, ei își dau pe față adâncă lor nemulțumire, ura lor împotriva-le. De giur-împregiur Maghiarii sunt încongiurați de popoare care îi disprețuiesc. Îi disprețuiesc Românii, îui disprețuiesc Serbii, îi disprețuiesc Slovacii, Croații, Cehii, Germanii, - îi disprețuește toată lumea. Acesta e fapt. (...) Înlăuntrul Ungariei toate popoarele și-au spus cuvântul lor într’un fel sau altul și acest cuvânt a fost ca o sentență contra Maghiarilor și politicei lor. (...) Maghiarii, cu politica lor provocatoare, au slăbit și slăbesc din ce în ce mai mult Ungaria. Eată situația, eată adevărul! Și pentru noi constatarea acestei situații și acestui adevăr e de cea mai mare însemnătate. E bine să se știe odată: care sunt popoarele cuminți, elementele de ordine în această parte a Europei, după cum earăși e bine să se știe cine sunt acei, cari prin atitudinea lor constituiesc un pericol pentru existența pacinică a acestor popoare și deci un atentat la pacinica lor conviețuire, - la pacea generală.»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/actualitate/2018-marea-unire-si-tribunismul-xml-139050.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/actualitate/2018-marea-unire-si-tribunismul-xml-139050.html. The page features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". A red navigation bar contains the following categories: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title "2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XLIII):" with a date of "22.10.2018 00:09", "122 vizualizari", and "0 comentarii". Social sharing buttons for Facebook, Twitter, and Email are visible, along with a search bar labeled "Cautare".